

GORIŠKA STRAŽA

zhaja vsako sredo popoldne, z Stane za celo leto 12 ur, za en mesec 1 L, za inozemstvo 20 L. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

— — Uredništvo in uprava: ul. Veturini 9. — —
— — ODGOVORNI UREDNIK: ROMAN CEJ. — —

Vi ste kot neurje, val, ki s silo preko nas zamahne,
mi smo kakor skala, ki vselej ostane, kadar val izplahne.

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Oglasi se plačajo naprej in stanejo 6 lir v višini enega cm v enem stolpu.
— — List izdaja konsorcij »GORIŠKE STRAŽE«. — —
— — Tisk »NARODNE TISKARNE« v Gorici. — —

Ob reorganizaciji Goriške.

V zadnji »Goriški Straži« smo priobčili poročilo o ustanovnem občnem zboru samostojnega političnega društva za Goriško. Neodvisna politična organizacija goriških Slovencev znači velik korak naprej v razvoju našega ljudstva in naša dolžnost je, da spregovorimo o tem važnem dogodku načelno besedo.

Ko smo primorski Jugoslovani prišli v novo državo in je zavladal nad nami vojaški režim, smo se v uri najvišje stiske, podali v skupno organizacijo in si izbrali svoj osrednji sedež v Trstu. Nad celo Primorsko se je razprostiral molk, vse naše gospodarsko, politično in kulturno življenje je ležalo na tleh, nekdanj tako živahna in gibčna Goriška se je bila pogreznila v močvirje. Človek je bil tedaj vesel, da ga orožniki niso gnali v zapor in izgnanstvo. Političnega življenja tedaj pri nas sploh ni bilo, igrača je bila torej voditi iz Trsta politiko vseh primorskih Jugoslovanov.

Polagoma so se začele razmere vedriti, v našem narodnem telesu so se zgenile skrite življenske sile. Kakor hitro se je prikazala v deželi politična prostost, je buknila na dan vsa zadržana žilavost in sveža sila goriških Slovencev. Dobro se še spominjamo, kako je zabučalo in zavrselo po vsej deželi, ko so tisočglave množice vrele na neštete politične shode in ljudske tabore. Izobraževalna društva so se oživljala, zadržano gibanje se je začelo krepiti, Kmetstvo - delavska zveza je zasadiła svojo zastavo med množice kmetov in delavcev, nepregledno in neizčrpno število gospodarskih in socialnih nalog je bilo postavljenih čez noč na dnevni red. Goriški Slovenci so izvršili občinske volitve na deželi, izvojevati so morali volivni boj v Gorici sami, požvelo so župansko zvezo, in ko se je otvoril izredni deželni odbor, je stopila v ospredje goriška deželna politika, obtežena z težavami in žrtvami, kakor jih Goričani niso prej še nikdar poznali.

Poleg redne deželne politike so morali vzeti slovenski zastopniki na svoja pleča boj za obstanek celokupne avtonomije. Dvigniti je bilo treba ljudstvo, da stopi na branik za starodavne pravice dežele in ljudske množice so začele bitko za politično prihodnost Goriške, ki še danes ni izvojevana. Goriški Slovenci so se dvignili drugič, ko je bilo treba braniti naše vodno bogastvo, za katerim hlepajo tuji kapitalisti in tuji izkoriščevalci. Tudi ta boj danes ni dovojevan. Goriški Slovenci so se dvignili tretjič, ko je vlada udarila naše vojne oškodovance in jih hotela o-

ropati njihovih življenjskih pravic. Koliko truda in pehanja, koliko žrtev in dela je stalo to goriške Slovence. Tudi ta boj danes ni še dokončan. Če goriška politika zabrede le nekoliko na stran pot, se pogreze naše ljudstvo v pogubo in zaigra prihodnjim rodovom vso bodočnost. Nikdar se niso še odločevali v goriški politiki tako veliki in usodni interesi naroda, kakor v naših dneh.

Za vsakega politično mislečega človeka na Primorskem, je postalo jasno, da se mora vodstvo zapletene goriške politike prenesti v njen naravni sedež, ki je Gorica. V Gorici smo čutili najbolj pekoče skrbi našega naroda. Kajti v Gorici smo stali dan za dnem in ob vsaki uri v stiku z zapostavljenim ljudstvom, slišali njegove tožbe, videli njegovo gorje, živeli njegove boje, trepetali za njegovo usodo in se zanj trudili. Mi, ki nas je tiščalo na naši lastni koži, smo najbolj vedeli, kako se moramo boriti, kje zastaviti naše sile, kedar udariti, kedar zopet počakati. Posebne razmere goriških Slovencev, so narekovale same od sebe, nujno in neizbežno deželi njeno politiko. Že navadna človeška pamet je govorila, da mora goriško ljudstvo voditi svojo samostojno politiko, ki se razlikuje, kakor je bilo vedno, od politike Trsta in Istre, in da je zato potrebna samostojna politična organizacija. Ta zahteva zdravega razuma je bila seveda jasna tudi tržaškemu ljudstvu. Kajti 2. aprila t. l. je zborovanje tržaških zaupnikov pri Sv. Jakobu napravilo sklep, v katerem je vzelo samostojno goriško organizacijo na znanje. Mi Goričani smo pa morali lastno politično društvo s podvojeno silo želeli in zahtevati, ker je bilo tržaško vodstvo našim potrebam popolnoma tuje. V času, ko so Goriški Slovenci bili srđiti in težak boj za svoj gospodarski in politični obstanek, ko se je naše ljudstvo borilo z vsemi silami za svojo avtonomijo in vodne sile, v času, ko so se vojni oškodovanci zvijali pod udarci krivične in nasilne rimske vlade, je bilo tržaško vodstvo popolnoma odsotno. Goriško ljudstvo se je pehalo, mučilo, trudilo, voditelji v Trstu niso mignili zanj niti s prstom. Niti ene misli niti enega nasveta niti ene pobude ni goriška dežela prejela iz Trsta. Niti tisti ljudje v Trstu ki jih je goriško ljudstvo izvolilo za svoje zastopnike, se niso oglašili.

Nazvišji interesi našega ljudstva so nam torej nalagali, da vzamemo usodo dežele v svoje roke in vodimo lastne zadeve na lastno odgovornost. Samostojna

politična organizacija goriških Slovencev ni bila torej le koristna, potrebna in nujna, temveč naravnost odrešilna.

Ko se je soglasni sklep Goričanov obravnaval v Trstu, se je dvignil goriški posl. dr. Wilfan, in predlagal proti Goričanom resolucijo, v kateri se obsoja naša samostojna politična organizacija, češ da je škodljiva, nepotrebna in nevarna. Rekel je, da bo predložil resolucijo občnemu zboru na Opčinah in jo dal tiskati za javnost. Brž so vstali resni in trezni možje in ga prosili, naj vpoštevava razmere, v katerih se nahaja goriško ljudstvo ter naj ne meče na celokupno prebivalstvo naše pokrajine težkih obsodb, ki morajo ljudstvo le razdražiti. Andrej Gabršček ga je v pametnem in lepem govoru rotil, naj svoje namere opusti, ker bi sicer stvari našega naroda le škodoval. Goričani pač ne morejo dovoliti, da se njihovo delo javno obsodi. Kakor hitro je naša politična organizacija v Gorici zvedela za nameravani načrt, se je zbrala k seji in napravila sklep v katerem je opozorila tržaško vodstvo na nepreračunljivo škodo nameravanega koraka. Goriški Slovenci potrebujejo v teh težkih dneh dela, in sicer treznega, in vztrajnega in napornega dela v blagor ljudstva, ne pa sporov in preprirov. Zastopnik Goriške je na občnem zboru, na Opčinah stališče in željo goriškega ljudstva tudi ustno utemeljil in razjasnil. Kljub vsem opominom pameti in razuma je resolucija izšla v skupnem glasilu »Edinosti« in goriško ljudstvo je bilo pred vsem svetom sojeno in obsojeno. Naša dežela, ki bide danes najtežji in najnapornejši boj za bodočnost svoje avtonomije in vsega svojega gospodarskega življenja, je bila

v vzpodbudo od lastnih ljudi javno žigosana. Čast in politična značajnost goriških Slovencev zahteva, da javnih obsodb ne vzamejo s sklonjeno glavo na znanje. Pred našo vestjo, pred našim ljudstvom in pred zgodovino smo dolžni, da obsodbo prav odločno odklonimo.

Ko bi trezen preudarek in skrb za naše ljudsko življenje ne bila prvi in zadnji zakon našega javnega dela, bi napisali na naslov tržaškega vodstva besede, ki bi po svoji resničnosti in ostrini utegnile vzbuditi pravi ljudski srđ po vsej naši deželi.

Obsodba goriških Slovencev, oziroma njihovih naporov, da si čim boljše urede svoje politično življenje, je tako lahkomiselna in je tolikanj prosta vsakega čuta odgovornosti, da bi bile najostrejše besede še vedno premil in prepohleven odgovor.

Toda naše ljudstvo se je odločilo, da gre mimo in preko vseh obsodb na delo, ki kliče in vpije po vztrajnih delavcih. Deželna avtonomija ni še izvojevana, naše deželno šolstvo visi še vedno v zraku, tuji kapitalisti preže še zmerom za našim vodnim bogastvom, ogoljufani in osleparjeni vojni oškodovanci čakajo zastoj na svoje pravice, skoro vse naše fante tirajo k vojakom, v deželo se hoče uvesti krivičen davčni sistem, ljudstvo nosi neznosna in krivična finančna bremena, izmenjava denarja še danes ni izvršena in vrhu tega je dežela še neorganizirana. Stojimo do komolcev v delu, Bog ne daj, da bi omagali. Kmetje in delavci, učitelji in duhovniki, udarimo z goriško žilavostjo in gibčnostjo na plan in ustvarimo si organizacijo, da bo Italija strmela nad kulturo slovenskega ljudstva.

Zborovanje županov za vojno odškodnino.

Stalni odbor za obrambo koristi vojnih oškodovancev je sklical za četrtek 20. julija slov. in furl. župane na zborovanje v Gorici, ki se je vršilo od 10. ure zjutraj do 1/2 popoldne.

Zborovanja se je udeležilo mnogo slov. kakor tudi furl. županov. Stalni odbor so zastopali: predsed. arh. Luzzatto, dr. Cosolo, dr. Besednjak, Doktorič, dr. Bitežnik, dr. Medvešek, Gorkič, arh. Radovič in tajnika adv. Targioni in Sturani.

Po otvoritvi zborovanja je poročal o delovanju odbora tajnik Targioni. Po ročevalec se je dotaknil važnih vprašanj vojne odškodnine in najrazličnejših posredovanj in sredstev, ki jih je stalni

odbor uporabil, da bi se to vprašanje uredilo tako, kakor odgovarja koristim vojnih oškodovancev. Brez ovinkov našteje, kaj se je doseglo in česar stalni odbor ni mogel doseči. Povdarja, da je vlada mnogo obljubila; ako ni vlada izpolnila svojih obljub tega ni zakrivil odbor. Stalni odbor je do danes čakal, da vlada izvrši svoje obljube; ker je pa uvidel, da je vse čakanje zaman, je smatral za svojo dolžnost, da skliče zastopnike oškodovanega ljudstva, da se odloči kako se moramo v bodočnosti zadržati.

Stalni odbor je pred par dnevi vprašal brzojavno državnega podtajnika za nove pokrajine, ali misli vlada uredni-

Dva koncerta.

Koncert Zveze učiteljskih društev.

Če sem se o zadnjem koncertu pohvalno izrazil, moram danes konstatirati znaten napredek. Spored je bil pri tem koncertu manj obsežen, točke so si sledile v predpisanim redu, kar je zelo dobro uplivalo. Najprej je nastopil mešan zbor, ki je bil takrat manjši a tudi boljši. Grbčev »Otroci molijo« je jako lepa skladba, a ni me popolnoma zadovoljila. Nisem se spomnil, od kod je to besedilo vzela. Pri vsem naporu nisem mogel razumeti besedila. Ali je temu kriva slaba akustika dvorane? »Popolo friulano« je iz tega zbora razbral »krasen klic po pomoči, versko uglobitev in upapolno zaupanje v Boga«. Če vam povem, da je besedilo Župančičevo (V Zarje Vidove), boste gotovo razočarani, kakor sem bil jaz nezadovoljen. Župančič je del v to pesem vse drugo kot zaupanje v Boga. Lajovićev »Spomadni spev« nam je že dobro znan, peli so ga krasno. Ves drugačen je Försterjev »Z glasnim šumom«. Molitev ljudstva k Devici Mariji s nemirnim spremljanjem basa je zelo učinkovita lahko razumljiva. Gospodična Sancin pa s Ravnikovimi in Kogojevimi samospeli še ne vé kaj začeti. Pela jih je dobro, ali ker se sama ni mogla uživati v to glasbo, tudi poslušalcev ni mogla navdušiti. Kogoj je pa občinstvo s svojim krasnim spremljanjem kar presenetil. Še bolj je imponiral s svojimi im-

provizacijami k Širokovim recitacijam. Naš Marij je umetnik po božji milosti. Širok naj pazi, da ne zaide v sentimentalno manirirano kadenciranje. Drugače je zelo dobro interpretiral. Izbral je pa zelo krvava besedila. Nehote sem se spomnil gledaliških časov, ko niso mogli prenehati, dokler niso spravili vseh oseb v igri na najrazličnejše načine s sveta. Duet Lajovićev »Ne povem vam zakaj«, je bil prekrasen. Gita Bortolotti je zelo fino igrala Mirkov »Capriccio« in Krekovo »Bagatelo«. Za Mirkovo »Rapsodijo« se ni mogla dovolj vneti, česar ji ne zamerim. Rapsodija ima deloma krasna mesta, ali kot rapsodija je le nekoliko premalo globoka. »Capriccio« je mnogo boljši in suo genere. Za humor sta poskrbela fantovsko razpoložena Adamičeva zbor »Kregata se baba in devojka« in »Mladi inak nò vasi jezdi«. Adamič neposredno upliva, to se je tudi tu poznalo. Njegov humor ugaja občinstvu. Pomoliti so morali drugi zbor. Zanimivo dejstvo, da posebno kamon tako ugaja. Končali smo z Lajovićem. Kalk kontrast med veselo-nagajivo »Napičnico« in bolestno-vsklikajočo »Bolest kovač«! Pri zadnjem zboru sem opazil, da posebno basi niso prišli do veljave, kot bi bilo želeli. Krivdo dajem temu, da je oder nekoliko previsok, vsled česar so ženske zakrivale možke. Naj se temu odpomore stem, da se naprave za možke še višji pod. Klavir je prišel ta večer tudi vse drugače do veljave.

Počasi se bo že vse izpopolnjevalo. Dvorana ni še prav idealna. Oder ni končan, vsled tega gotovo trpi tudi akustika. Še dobro, da smo prišli tako daleč tu v Gorici.

Žal smo morali na začetek predolgo čakati. Ko je občinstvo že prihajalo, so se šele stolice pripravljale. Potem se je zgodilo, kakor često, ko čaka eden drugega. Ljudje so odhajali in prihajali, dvorana postajala vedno bolj soparna, nazadnje je bilo treba še čakati na občinstvo, ki se je v Ljudskem vrtu hladilo.

Maščevati sem se hotel prijatelju Kumariju zato, da me je napadel v »Učiteljskem listu«, pa nisem mogel dobiti povoda. Pač, le čakaj! Ko se je prvič prikazal je bil naravnost idealno friziran, ko se je zadnjič poklonil, ni bilo več tiste lepote, razmršen, zdelan, ubit. In Marijo mu je pozabil prinesiti deset kilov težak lovčorov venec. Zaslužil bi ga pa prav pošteno.

Pa brez šale! Na svidenje v jeseni!
Doktorič.

Koncert v Gorici dne 14. julija 1922.

Skladatelj Marij Kogoj in članica ljubljanske opere gēna Ljubica Šfiligoj sta priredila pretekli petek v Trgovskem domu zanimiv koncert, ki je prav lepo uspel. Gospodična Šfiligojeva razpolaga z obsežnim, v višini in nižini enako uglajenim, prožnim mezzosopranom. Izborna šola in zelo simpatičen, metalčno doneč glas ji je takoj pridobil srca poslušalcev. Že pri prvi pesmi. Meškovi »Pod oknom«, ljubki, ne-

koliko italijanski pobarvani skladbi smo si bili na jasnem, da imamo pred seboj pevko najboljše kvalitete. Ta sodba se je tem bolj utrjevala, čimdalje se je program razvijal. Izmed obširnega programa naj omenim Ipavčevo »Ciganika Marija«, ki je lepo učinkovala. Izmed Brahmsovih pesmi je posebno ugajala »Brezuspešna podoknica«, ki se je na burno zahtevo občinstva morala ponoviti. Zanimivo pri tej pesmi je, da se glavni motiv pesmi popolnoma krije z slovensko narodno »Solnce čez hribček gre, luna pa za goré«.

G. Albert Širok je recital Župančičevo »Prebujenje« in Cankarjevega »Gospoda stotnika«. Oboje nas je zadovoljilo. Med recitacijo je g. Kogoj na klavirju improviziral, kar je lepo učinkovalo pri »Prebujenju«. Pri prozi »Gospod stotnik« pa se meni osebno klavir ni zdel umesten in bi bil »Gospoda stotnika« rajši slišal brez klavirja. Gotovo največ uspeha pa je gēna Šfiligojeva imela z romanco iz opere Mignon in z habanero iz opere Carmen. Videlo se je pevki, da je v tem žanru popolnoma doma in je ti dve točki tudi najboljše prednašala. G. Marij Kogoj je vse točke spremljal na klavirju umetniško dovršeno, le pri recitaciji je bil klavir premočan, tako, da je recitatorja bilo na nekaterih mestih težko umeti, kar ni prav, ker glavni faktor je bil vendar recitator in ne klavir. Skratka: Koncert je prav lepo uspel in želimo, da bi naša dva umetnika kaj kmalu zopet prišla k nam.

Vinko Vodopivec.

ti obljube, ki jih je dala zastopnikom vojnih oškodovancev. Drž. podt. Merlin je odgovoril, da so nekatere odredbe že v teku, druge da se proučujejo. Ko je stalni odbor vprašal, kakšne odredbe so bile izdane, ni prejel nobenega odgovora. Stalni odbor za obr. koristi voj. oškod. nima druge poti, kakor to, da ustraja pri svoji agitaciji in jo neprestano pospešuje na tak način, da prisili vlado, da bo priznala upravičene zahteve vojnih oškodovancev naše dežele. V nasprotnem slučaju bi Stalni odbor ne sledil svojemu namenu in bi ne imel pravice do obstoja!

Poročevalec omenja tudi neutrudljivo delovanje poslanca Ščeka, ki je poslal zborovanju brzojavko, ker se ga ni mogel radi boleznimi udeležiti in predlaga, da se mu pošlje v imenu Stalnega odbora in zbora županov za njegovo neprimerno požrtvovanje pismeno zahvalo.

Zborovalci so sprejeli predlog poročevalca g. Targionija z velikim odobravanjem.

Dr. Besednjak je v kratkem pojasnil slovo županom jedro poročevalčevega govora. Od svoje strani je pa povdarjal ogromno važnost vojno odškodninskega vprašanja, od rešitve katerega je odvisna gospodarska obnova naše dežele. Povdarjal je, da zahteva to vprašanje silno agitacijo in od ljudi, ki se hočejo v resnici boriti za izmognane vojne oškodovance, se zahteva največja energija, značaj, delavnost, neustrašenost. Le oni, ki ne gleda ne na desno, ne na levo je sposoben boriti se za koristi gospodarsko uničenih vojnih oškodovancev.

Na to je dr. Gino Cosolo, natančno in podrobno poročal o delovanju Stalnega odbora za vojno odškodnino na zemljiščih in o delu, ki se mora izvršiti, da se dosežejo potrebni uspehi oškodovanih poljedelskih okrajev. Omenja odškodnino v blagu, posebno pa razdelitev živine, ki prihaja iz Nemčije na račun vojne odškodnine. Označi težkoče in zapreke, ki se vprizarjajo od raznih strani pri reševanju vojne odškodnine na zemljiščih ter povdarja nujno potrebo, da se uvede že enkrat pravičen in pameten sistem, da bodo poljedelci gotovi, da se jim izplača primerna vojna odškodnina na zemljiščih.

Odvetnik Sturani predloži zboru županov odborovo finančno poročilo in povdarja, da je moral odbor prenesti različne žrtve, da je zamogel vršiti začetno delo.

Dr. Bitežnik povdarja, da je račun ki ga podaja Stalni odbor zboru županov za odbor od ene strani silno lahek, ker se odbor zaveda, da je izvršil veliko pozitivno delo v korist vseh vojnih oškodovancev. Ne glede na resnične uspehe, je Stalni odbor izvršil veliko pozitivno delo s tem, da je vprašanje vojne odškodnine danes od vseh strani stvarno pojasnjeno. Vojni oškodovanci, stranke, vlada, parlament, časopisje vedo, kaj zahteva goriški oškodovanec od osrednje vlade glede vojne odškodnine na repromičninah, zemljiščih, premičninah, v mali industriji in obrti. Ako ni Stalni odbor dosegel večjih materialnih uspehov moramo iskati temu vzrok v splošnem državnem političnem in gospodarskem položaju, v genovski konferenci, ki je zelo oviralo delo Stalnega odbora. Del krivda pa zadene tudi gotove člane Stalnega odbora, ki niso znali ob važni priliki popolnoma braniti koristi

vojnih oškodovancev in se postaviti na izključno stališče vojnega oškodovanca. Zato naj zbor županov odloči, da li naj ostane odbor isti, ali naj se prenovi.

Nato so govorili še tajnik iz Biljanca, g. Sfiligoj, župan iz Lokavca g. Cibelj in od furlanske strani župan iz Strassolda.

Nato se je sprejel sledeči dnevni red:

»Župani Goriške dežele, zbrani na zborovanju dne 20. julija 1922. povdarjajo po zaslišanju poročila Stalnega odbora. Del krivde pa zadene tudi gotove vancev potrebo, da se delovanje Stalnega odbora pospeši na način, ki se zgodi odboru primeren, ne izključuje pri svojem delu nobenega sredstva ki je za dosego vilja koristno ter izražajo članom Stalnega odbora popolno zaupanje.«

Ta dnevni red je bil enoglasno sprejet.

Občinsko gospodarstvo.

Z ozirom na občinsko gospodarstvo po vojni oškodovanih občin, je bila enoglasno sprejeta resolucija, ki jo je predlagal in pojasnil tajnik Stalnega odbora g. Targionij:

»Župani Goriške, zbrani 20. julija 1922. v Gorici, uvidevajo, da vlada ne smatra zahteve po razširitvi dekretov 3. julija 1919 in 2. febr. 1922. tudi na nove pokrajine za upravičeno ter da niti od daleč ne uvažuje težkega položaja, v katerega so zašle občinske uprave v odrešenih pokrajinah radi vojske in da se vsled tega ni še odločila, da bi priznala gospodarske ugodnosti, ki jih je priznala po goriškim odlokih napram osvobojenim deželam, s katerimi je država prevzela na svoja ramena primanjkljaj občinskih proračunov za vojna leta.

Razvidno je, da so popolnoma neutemeljeni razni razlogi, ki jih navaja zakladno ministerstvo, da bi se ne razširile imenovane naredbe tudi na odrešene pokrajine, ker naša dežela zahteva raztegnitev teh odlokov ravno iz istih razlogov, iz katerih sta bila ta dva odloka izdana za osvobodene dežele. Ako upoštevamo sedanje razmere, moramo ugotoviti, da vlada ne razume kritičnega finančnega položaja naših občin, ki ne morejo razviti nobenega delovanja zaradi finančnih težkoč, v katerih se nahajajo. Radi tega dvigamo proti dosedanjemu ravnanju vlade najodločnejši protest, ker je hotela ustvariti in vzdržati različno postopanje med Osvoboženimi in Odrešenimi deželami in zahtevamo, da se odloka 3. julija 1919 in 2. febr. 1922. nemudoma raztegneta tudi na Odrešene pokrajine, — ter izjavljamo, da bomo vstrajali v odločni agitaciji, dokler ne postane vlada pravična tudi nasproti našim občinam, ki so prizadete po vojski.

Vojna odškodnina na zemljiščih.

Z ozirom na izplačevanje vojne odškodnine na zemljiščih je drugi tajnik Stalnega odbora odv. Sturani predložil in pojasnil sledečo resolucijo: Župani Goriške, zbrani na zborovanju 20. julija 1922. opozarjajo na težki položaj in na gospodarske težkoče, v katerem se še vedno nahaja poljedelstvo goriške dežele radi neopravičljive zamude izplačevanja vojne odškodnine in radi raznih umetno ustvarjenih zaprek, ki se vprizarjajo od raznih strani pri dajtvi predurjem. Najodločnejše obsojajo to škodljivo vladno nemarnost ter poziv-

lepem v srce segajočem govoru je pel jubilat s svojim še dokaj krepkim glasom sveto mašo. Po sv. maši je bil Te Deum. Pri kosilu je bilo navzočih nad 40 gostov; med obedom so govorili monsij. Berlot, mons. Sion, vrtojski podžupan Gorkič in drugi. Vrtojba mu je darovala zlato uro z verižico. Sv. Oče mu je poslal poseben blagoslov. Vse se je izvršilo v najlepšem redu.

Naj podamo na koncu še par podatkov iz jubilatovega življenja.

Rojen je bil l. 1843. v Vrtojbi, šolo je obiskoval v Gorici, kjer je končal tudi gimnazijo z lepim uspehom ter dva letnika semenišča; med njegovimi mladostnimi tovariši je bil pesnik Simon Gregorčič in poznejši škof Janez Krstin. Flapp. Po drugem letniku semenišča se je odločil za samostan; l. 1872. je bil posvečen za mašnika in je pel novo mašo pri Lipnici. Potem pa je začelo njegovo romanje iz kraja v kraj, kjer je deloval v korist ljudstva in v čast božjo. V lipniškem samostanu je v bogoslovni dvakrat poučeval, bil je dalje časa gvardijan škofjeloškega samostana, kjer se je nahajal tudi med vojno, za vikarja je bil v Celovcu in v Gorici, od l. 1906 dalje je bil gvardijan v samostanu v Sv. Križu na Vipavskem do l. 1909 ko je moral za gvardijana v Celovec. Leta 1919 je obhajal 50 letnico samostanskega življenja. letos meseca januarja je moral nad 80 letni starček prevzeti predstojniško mesto samostana. — Bog ga ohrani še mnogo let!

lajo državne oblasti, da izvršujejo zakon in da izpolnijo razne formalne obljube, ki so jih dali zastopnikom poljedelcev. Zahtevajo, da se izdajo odredbe, ki določijo natančno postopanje pri izplačevanju vojne odškodnine na zemljiščih ter nujno opozarjajo, da se mora vršiti likvidacija vojne odšk. na zemljiščih, z ozirom na kakovost posameznega zemljišča in ne po njegovi vrednosti z ozirom na obseg. Še posebno pozivljajo pristojne urade in državne uradnike, da ne upoštevajo fiskalnih koristi, ker dosedanji oziri na državne finance pomeni samo bistveno izpremembo vojnoodškodninskega zakona.

Zborovanje slov. županov pri Jelenu.

Deželni odbornik dr. Besednjak in dr. Bitežnik sta naprosila slovenske župane, da se zberejo po skupnem zborovanju s furlanskimi župani pri Jelenu, da jim še bolj natančno pojasnita trenutno stanje vprašanja vojne odškodnine. Gospodje župani so se polnoštevilno odzvali temu pozivu in dr. Besednjak in dr. Bitežnik sta jim pojasnila, v čem tiči vzrok, da ni prišla goriška dežela do tistih gmotnih uspehov, do katerih bi lahko prišla, ako bi vsi izvršili svojo dolžnost.

Ne tako, bratje!

Nedeljska »Edinost« je prinesla članek pod naslovom »Ne tako, bratje!«, ki ga smatra za dobro mišljeno »bratsko besedo.« Ker je članek naslovljen na naš list z ozirom na naše poročilo v članku »Težka kriza v Istri«, smo mu hoteli odgovoriti. Bili smo ravno na tem, da napišemo članek, ko smo prejeli iz Trsta, v katerem bi bil človek po zadržanju častitljive »Edinosti« sodil, da ga prevzema samo ena etnotna misel in volja, izražena v omenjenem listu, par dopisov, ki se dotikajo ravno zadeve, o kateri smo mislili mi pisati. Mi smo bili sicer vedno prepričani, da nam stoji tržaško delavno ljudstvo s svojimi simpatijami v boju ob strani, došli dopisi pa so nas prepričali še bolj živo, kakšno je javno mnenje tistih stotisočev, ki ga tolmači »Edinost«. Zato priobčujemo z veseljem ta dopis, podpisan od več Tržačanov, ki nam izrekajo pozdrave in solidarnost. Drugega dopisa, ki se dotika v bistvu iste teme, zaradi njegove velike ostrine za sedaj ne maramo priobčiti. Naj nam gospodje oprostijo!

Čenjeni gospod urednik!

»Edinost« od pretekle nedelje je objavila pod naslovom »Ne tako, bratje« uvodni članek, ki je posvečen Vašemu cenjenemu listu in istrskemu »Pučkemu prijatelju«. Na prvi pogled bi se zdelo, da se vsa stvar tiče le teh dveh listov. Toda stvar pa je mi tako nedolžna, gospod urednik. »Edinost« se sklicuje v omenjenem članku na svojo častitljivost najstarejšega lista v Trstu in meni, da vsled tega lahko daje lekcije na levo in desno — v imenu stotisočev in toraj v tudi v imenu nas Tržačanov. Dasi smo podpisani zvesti čitatelji »Edinosti«, moramo vendar odločno postopati proti takim poskusom, da bi se mi Tržačani predstavljali naši javnosti v taki napačni luči. V omenjenem članku daje »Edinost« tudi v našem imenu lekcije Goričanom in ponuja potem roko v spravo, kakor da bi se mi Tržačani nahajali z Vami Goričani v neki srditi vojni. »Edinost« naj si le pozbije iz glave, da bi smela pisati na tak način v imenu Tržačanov ali celo stotisočev.

Gospodje, večina Tržačanov noče nikake voje z Goričani. Trst — mislimo tisti pravi Trst širših slojev tukajšnjih Slovencev — je povedal razločno, kako si misli naše razmerje do Goričanov in Istranov, na velikem zborovanju tržaških članov političnega društva »Edinost«, ki se je vršilo 2. aprila t. l. v dvorani delavskega konsumnega društva pri Sv. Jakobu. Tega zborovanja se je udeležilo nad 250 oseb in bilo je posvečeno vprašanju reorganizacije našega političnega društva. Zborovalci so sklenili resolucijo, da nimajo nič proti temu, da se za Goriško in Istru ustanovijo samostojna politična društva ter so tudi z veliko večino odklonili predlog, naj se protestira proti temu, da bi se novo društvo v Gorici imenovalo pol. društvo »Edinost«.

Naša »Edinost« je to zborovanje popolnoma zamolčala in zatajila. Vprašamo jo, ali je smatrala tudi to zborovanje za »umazano perilo«, ki ga je treba skrivati pred drugimi ljudmi. Ker ni hotela objaviti zadevnega poročila, smo upravičeni misliti, da je imela baš tako mnenje o našem glasovanju od 2. aprila t. l.

Že tedaj je vladalo med Tržačani veliko ogorčenje, ker smo zastopali brskali po našem dnevniku, da bi našli vsaj par vrstic o tem našem sestanku. Ogorčenje pa je doseglo naravnost vrhunec, ko smo pred kratkim čitali v »Edinosti« poročilo o sestanku istrskih članov v Kozini. Prav je, da je poročilo naše oficijelno in skupno glasilo o sestanku naših Istranov, saj ga zato kupujemo in vzdržujemo, da nas

obvešča o pojavih v našem političnem življenju. Nikakor pa ne moremo razumeti te dvojne mere in ravno sedaj čutimo bolj živo kakor kdaj prej krivico, ki jo je napravila »Edinost« s tem, da ni črhnila o našem domačem zborovanju niti besede, ne bele ne črne. Ne samo to, temveč nam je napravila naša »Edinost« višek krivice še s tem, da je objavila po občnem zboru na Opčinah, katerega se je udeležilo 70-80 oseb, kot sprejete iste proteste proti Goričanom, ki jih je pri Sv. Jakobu odklonilo nad 200 glasov. Kje je pravičnost in objektivnost in kdo bo mogel vzeti resno vso isto dolgo teorijo o »umazanem perilu« v nedeljskem članku?

Tako se dela pri nas v Trstu politika, gospod urednik. »Edinost« se spreminja z orjaškimi potezami v kadilnico za posamezne osebe, ker poroča — kakor kaže naš primer — le take stvari, bi so vseč gotovim posameznikom, brez ozira na široko javnost. Ne zamerimo li preveč, ker vemo, da mora »ubogati«, toda potem pa naj nikakor ne zavzemlje takih bahavih poz, kakor pretleko nedeljo!

Ljudstvo se zaveda, da tak »Molitvenik za politično malikovanje«, ne more odgovarjati duhu naše demokratične dobe. Za to se čuti z vsakim dnem bolj živa potreba novega dnevnika, ki bo to, kar »Edinost« noče ali ne more biti t. i. zares svobodno in nadosebno glasilo vseh našega ljudstva.

Gospod urednik! Upamo, da nam sprejmete teh par vrstic našega pojasnila k omenjenemu članku, za kar se Vam že v naprej najtopleje zahvaljujemo. Vam pa ključemo: Le pogumno naprej, svobodno poučite našo javnost o našem političnem življenju. Tržačani odobravamo in pozdravljamo moško zmisel Goričanov za resno delo. Razen par ljudi bodo z Vami vsi razsodni in s svojo glavo misleči tržaški Slovenci. Naše zborovanje pri Sv. Jakobu je pokazalo, da smo v ogromni večini in prej ali slej moramo priti do veljave.

Več Tržačanov, ki so na zborovanju pri Sv. Jakobu 2. aprila glasovali proti dosedanjemu sistemu.
(Sledijo podpisi.)

POJASNILO.

Dr. Mikuletič iz Trsta nam je poslal sledeči popravek:

»Ni res, kar piše »Goriška Straža« v svoji št. 27 z dne 28. junija t. l., namreč, da g. dr. Mikuletič piše v ljubljanske liste o razkolu na Primorskem«, pač pa je res, da jaz nisem nikoli pisal ne v ljubljanske ne sploh v kateri drugi list, o razkolu na Primorskem.«

Dr. Fortunat Mikuletič.

Prav radi priobčujemo vrste, ki nam jih je poslal dr. Mikuletič, ker nam nudijo ugodno priliko spregovoriti zopet par potrebnih besed. Kakor znano, je izšel svoječasnno v »Slov Narodu« nesramen in ognjusen članek, v katerem je pisec hujskal naše goriško ljudstvo na razkol, blatil »Kmetško-delavske zveze« in se brez značajno norčeval iz vsega našega dela za vojno odškodnino. Ves boj goriških Slovencev proti krivični in nasilni rimski vladi, ki tepta zakonite pravice vojnih oškodovancev z nogami, je imenoval »Sl. N.« golo demagogijo. Pisava in vsebina »Narodovega« članka je taka, da je mogel članek iziti le iz vodilnih tržaških krogov. Odlični tržaški voditelj nam je sam priznal, da je članek morala napisati oseba iz njegove neposredne bližine. V to bližino spada tudi dr. Mikuletič in vse okolnosti so kazale ravno na to, da je ravno on pisec nesramnega članka. Sicer pa je za nas popolnoma vseeno, jeli napisal dr. Mikuletič imenovani članek ali ne, mi vzamemo njegov popravek na znanje in mu hočemo verjeti, da članek ni napisal toda njegov popravek na stvari moralno in politično popolnoma nič ne spreminja, kajti dr. Mikuletič sam nas je pooblastil, da izjavimo, da se zdi njemu članek v »Narodu« lep in da se z njim popolnoma strinja, le da ga on ni napisal. S tem je dr. Mikuletič priznal vse, kar je za javnost potrebno.

Ali je napisal članek on, ali njegov prijatelj, s katerim se on popolnoma strinja, je vseeno. Če se zdijo njemu taki podli članki umestni in lepi, naj se vendar zaveda, da so našemu ljudstvu v ogromno škodo. Priporočamo dr. Mikuletiču, naj prosí svoje prijatelje, da porabijo svoj prosti čas zato, da med ljudstvom delajo. Izobraženstvo naj prireja shode, ustanovlja izobr. društva in zadr. organizacije. Kmetje in delavci nočejo spora, temveč mir in delo!

Dopisi.

PODGORA POD ČAVNOM. Ženitev.

Pri nas se mladina silno rada moži in ženi. Oklic za oklicem. In pa kakšni pari! Pred kratkim sta se poročila isti dan brat in sestra... Dne 15. tm. pa sta dali slovo samskemu stanu dve ljubki sestrici-Marli-

Zlatomašnik. P. Otokar Cejan.

V nedeljo dne 23. julija je obhajal zlato mašo č. g. gvardijan o. o. kapucinov P. Otokar Cejan z vso slovesnostjo. Ob 10. uri dopoldne je slavljene obdan od častite duhovščine, stolnega kapitulja ter reprezentance vseh redov stopil iz samostana. Na samostanskih vratih mu je pevski zbor cerkve poklonil krasen šopek cvetic, nato ga je v imenu vseh sonodnikov nagovoril mali nečak in mu izrekel prisrčno voščilo. Mala deklica iz Vrtojbe, iz njegovega rojstnega kraja, mu je poklonila dar in mu v lepih izbranih besedah obudila spomin na mladost in celo neki artijerist mu je poklonil šopek cvetic v znak hvalečnosti za vse, kar je zlatomašnik storil za dušno dobro vojaštva. Ko je jubilat stopil v cerkev, so ga sprejeli s pesmijo. Podal se je pred oltar, makar je imel sveto-lučijski g. župnik Abram lep govor, v katerem je lepo povdaril, da ne bo našteval jubilatovih zaslug, ki so kakor kuta le skupna samostanska last, ampak bo orisal velik pomen treh evangeljskih svetov. Povdaril je, da je v 8. zveličavnih čednostih združenih z evangeljskimi sveti, zbran veličastni socialni nauk Kristusov. Bog tega je red sv. Frančiška red ljubezni, on deli vsakomur brez razlike, ker nima drugega bogastva — zaklade svoje duhovne miloščine. Brez razlike narodnosti, kdor se zateče k njim, je uslišan. Kako je po Kristusovem zgledu vsako narodnostno vprašanje lahko razrešljivo! — Po

ni hčerk, Pepka in Francka Gerželj-eva. Tako veleva medsebojna ljubezen in pa — finančni oziri! Pa kljub temu se je na tej svatki nabralo za slov. sirotišče v Gorici 26.20 L. — Novoporočencem obito sreče in blagoslova!

KOŠANA. Čebelarstvo. Tatovi.

»Počasni, pa gvišnu«, mislijo naši čebelarji. In pri vsej počasnosti smo se res do ene »gvišnosti« prigruncali: V nedeljo 1./7. popoldne smo se zbrali v župnišču. Enoglasno se je sklenilo, da je treba čebelarstvo podružnico, ki je pred vojsko dobro delala — poživiti. Določil se je pripravljalni odbor — vpisali smo že 15 udeležencev. Priglasite se še drugi! — Večkrat se sliši, da posnemajmo čebelo v njeni pridnosti. Ta nauk sta si pa dobro zapisala v srce dva potepina in talkole rekla: Čebele kradejo — tudi mi dva morava. In sta ušla — ne medu — ampak kar cela 2 konja nekemu tukajšnjemu posestniku. Če bo ta »med« sladek, dvomimo, ker menda pridno iščejo financarji tista dva konjiča — pa tudi oba ptiča.

IZ AJBE PRI KANALU.

Vse v znamenju dobrih odnosov. Ne ve se iz kakšnega vzroka, da so vneti karabinierji kanalski napravili gostom, ki so se nahajali v gostilni pri »Škalabonu« osebno preiskavo. Pri enem delavcu-Lahu so našli majhen nož in nekaj patron. Prijeli so ga in odpeljali proti Kanalu. Med potjo se jim ta oprosti in uteče! (Čuden slučaj, kaj ne? Za našega človeka so hitro debele verige pri rokah!) Naletijo hitro za tem na domačega fanta Lovišček Marka iz Nekovega, katerega so preje že preiskali in sedaj vnovič, ter odpeljejo s seboj. Gotovo so si mislili, da je ta oni, ki jim je ravnokar utekel. Po poti mu odvzamejo uro in denarnico. Suvali so ga in klofotali, da še danes čuti bolečine. Da niso manjkale od strani teh dveh vrlih funkcionarjev najbolj surove grožnje, ni treba omenjati. V tork zjutraj so ga odpeljali uklenjenega v goriške zapore, kjer ga je pa okr. sodnija takoj oprostila. Vredno omeniti je, da so ga orožniki silili, naj izpove, da je imel res on nož in patron, samokres, da je pa vrzel strani. Večje zlorabe policijske oblasti si pač ni mogoče misliti! Pa bodo zopet enkrat rekli, da ni res, da smo le mi divjaki, sovražniki vsega, kar je redu podobnega.

IZ ROČINJA. (Društvo »Sloga«.) Naši Ročinjci so se pri prvem javnem nastopu jako dobro pokazali. Veselica z bogatim programom je jako dobro uspela. Pevske točke so pevci pod vodstvom g. voditelja jako dobro izvajali. Prvovrsten nastop male deklice naj je vse presenčil. Igralci so svoje vloge jako dobro pogodili. G. režiser je vloge dobro razdelil. Le to nas žalosti, da ni v vasi edinosti med fanti, kar zelo otežkuje društveno življenje. Fantje z osebnostmi na stran in skupno na delu za narod!

Notranjsko.

Spodnja Idrija. V nedeljo dne 2. t. m. je priredilo naše »kat. slov. izobr. društvo« svojo vrtno veselico na znanem vrtu g. Svetlička v Sp. Kanomliji. Kakor preje raniki gospodar Andrej, tako nam je tudi sedaj njegova vdova radevolni prepustila brezplačno svoj vrt, zakar prisrčna ji hvala. Veselica vsled neprimerno izbranega dneva ni bila tako kakor sicer obiskana, vendar imela je dovoljen uspeh. Ta dan je namreč nastopil prvičkrat po vojni novi društveni zbor obstoječ iz 11 sopranov, 9 altov, 3 tenorjev in 4 basov. Peli so: 1) Hug. Sattner: Opomin k petju. 2) V. Vodopivec: Pri oknu. 3) Dr. G. Ipavic: Milada. 4) K. Adamič: Jutro ter 5) F. Ferjančič: Tretji venček nar. pesmi, s spremlevanjem orkestra. Zbor je kot ob svojem prvem nastopu prav dobro rešil svojo nalogo. Predvsem moramo pohvaliti soprane, domala vsi prvič na odru, ki se lahko kosajo z mansikalkim zborom: čisti blagodoneči glasovi, sicer nekoliko šibki, a če se bodo redno vadili, se bodo že ojačili, da bodo tudi v višini dovolj močni. Tudi alt je bil dober, boli šibek je bil tenor — 3 proti tolikim — nekoliko boljši bas, ki se mu pa tudi poznao novinci. Sicer pa ključemo pevcev in pevkam: »Le pogum in vstrajnost in želi boste prav lepe uspehe, ter kmalu zopet na svidenje!« Igrala se je tudi znana Krekova igra: Tri sestre. Igralci so nam znani že iz prejšnjih prireditvev, tudi sedaj so prav dobro popodili svoje vloge. Naj omenimo še ad hoc sestavljen orkester 10 mož, ki je dal s svojim igranjem še poseben sijaj vsej prireditvi. Škoda, da je bil obisk bolj slab, pa upamo, da bo v prihodnje boljše. Ob tej priliki naj omenimo še, da je bila na praznik sv. Petra in Pavla razstava ročnih del (v šoli), ki so jih napravili tukajšnji šolarji in šolarice. Lepa so bila ročna dela šolaric, predvsem veznine po narodnih motivih, pa tudi dečki so pokazali, da imajo smisla za risanje, posebno pozornost so vzbudile risbe na kamen — ker je manjkalo papirja — kakor jih nismo videli še nikjer drugje v bližini. Vsa čast in hvala

g. voditelju in njegovi g. sobrogi, ki se res trudita z vso poštenovalnostjo, da bi iz tukajšnjih otrok napravila koristne udeležence družbe. Le žal, da jim starši premalo pomagajo pri tem delu. Prav bi bilo, da bi se malo bolj zanimali za take razstave in jih bolj obiskali, da bi izprevideli, da se otroci v šoli uče res delati.

Politika.

Eden najvažnejših dogodkov zadnjih dni v naši notranji politiki je padeč rimske vlade. Ko se je ministrski predsednik Facta prikazal zopet pred zbornico in ponavljal lepe besede v vzpostavitvi miru in reda v državi, mu tega nihče več ni verjel, zato je dobil tudi ogromno nezaupnico, zletel je, kakor je bil dolg in širok. Proti njemu so glasovali tudi fašisti. Nemci niso bili navzoči, od Slovencev pa samo dr. Stanger, ki je glasoval proti vladi. Facta je podal demisijo, ki je bila sprejeta. Od tedaj dalje pa je položaj precej nejasen in imenujejo se različne osebe kot naslednice. Prvi mandat za sestavo vlade je bil dobil Orlando, a se mu kupčija s strankami ni posrečila. Morda se bodo zdaj obrnili na Bonomiji. Sploh so mnenja, da se morajo pri sestavi vlade opreti na levo.

Med tem pa se v Italiji nadaljuje nemiri. V severni Italiji je bila proglašena stavka. Fašisti so bili proglasili mobilizacijo, da s silo vzpostavijo delo. Zadnja poročila poročajo o fašistovskih izpadih iz Novare po bližnjih trgih, kjer so zažgali več delavskih zbornic.

V Jugoslaviji so po burni razpravi sprejeli veliko ameriško posojilo. Sokolske slavnosti v Ljubljani so priče. Češki in ostali naraščaj je bil slavnostno sprejet pret. soboto.

Zveza narodov je odklonila madžarske predloge, ki so se tikali madžarskih manjšin, živčih v Jugoslaviji.

Mažari so zadnje čase naredili s svojimi ustaši par napadov na avstrijsko ozemlje in sicer v takoznano Burško (Burgenland) ki je Mažarom še vedno zelo na srcu.

Lenina hočejo na vsak način narediti za mrtvega. Zdaj pravijo, da so ga napadli na poti v neko kopalnico in da je že umrl. Gotovo je tudi ta vest še prerana.

Na Irskem so še vedno nemiri. Vstaši se utrjujejo v mestu Kork, ki ga hočejo braniti do zadnjega.

Domače novice.

+ **VOJAŠKE OPROSTITVE.** Zadnjič že je naš list poročal, da je mogoče vložiti prošnje za odlog vojaškega službovanja do 31. julija. Danes pripominjamo k temu, da to ne velja samo za kmetovalce, ampak za vsa dela, tudi za obrtnike in industrijo, če so za nadaljevanje kmetijstva, industrije ali obrti neobhodno potrebni.

+ **Instalacija.** Preč. gospod Peter Butkovič, dosedanji vikar na Lokvah, vnet sotrudnik »Mladike«, je bil dne 22. t. m. instaliran za Zgonik na Krasu, kjer bo nastopil svojo novo službo v teku 14 dni. Mlademu gospodu, vnetemu delavcu, želimo v novi duhovni obilo sreče in blagoslova!

+ **Nesreča.** Pri mostu na Grojni na cesti proti Podgori so se ponesrečili šofer Ušaj, ki je težko ranjen v bolnišnici in Silvester Pintar ter Franc Ipavec, prvi službenec pri železnici, drugi krčmar na Placuti, v katerega gostilni se je, tako govorijo ljudje, zadnje čase nekoliko preveč razgrajalo in plesalo. Zadnja dva sta bila na mestu mrtva. Vsled nesreče, ki jo ljudje različno razlagajo, je bil padel avtomobil v omenjenem kraju v globino pod most in pokopal ponesrečence pod seboj. Pogreb je bil v pondeljek v Podgori.

+ **Urad za vojne jetičnike** naznanja, da je odprt v ulici Mazzini št. 7 II nadstropje vsak dan od 10 do 12 ure in od 16 do 19 ure.

+ **Kaj mislijo nekateri župani?** Na drugem mestu poročamo, da se je vršilo 20. julija v Gorici važno zborovanje slov. in furlanskih županov radi vojne odškodnine. Čudno se nam zdi, da niso nekateri župani, kakor n. pr. iz Solkana, in to iz najbolj porušeni krajev smatrali za svojo dolžnost, da bi se udeležili tega zborovanja osebno ali pa po svojem zastopniku. Vojni oškodovanci in obč. volilci, zapomnite si pridnost teh županov!

+ **Akad. ter. društvo »Adrija«** v Gorici V nedeljo 30. t. m. ob 10 uri dopoldne se vrši v kavarni društveni sestanek. Tovariši člani polnoštevilni, gg. starešine vljudno vabljeni.

Predsednik.

+ **Občni zbor Akad. ter. društva »Adrija«** bo v nedeljo 6. avgusta v kavarni »Adriatica« v Gorici. Vdeležba za člane obvezna, g. g. starešine, prijatelji društva in gg. srednješolci vljudno vabljeni.

Odbor

Društva.

Rihemberk: Tukajšnje društvo priredi 30. julija t. l. ob 3h pop. na dvorišču »Hran. in pos.« (Mautelovšče) narodno igro s petjem F. S. Finžgar: »Dijvi lovec«. Ker je to ena najlepših narodnih iger, se pričakuje obilne udeležbe. Sosedje, pridite! Ne bo vam žal. Na vzporedju je tudi petje. Med odmori in pred igro udarja novi mladi tamburaški zbor. K obilni udeležbi vabi odbor.

d Šebrelje. V nedeljo, dne 30. t. m. se trši tu šolarska veselica z bogatim vzporedom, to je petjem, prizori, deklamacijo, recitacijo in z Ribičičevo tridejanko »Vražje«. Pričetek ob 3 popoldne. Dobiček je v korist šole.

d Osek. Dne 30. t. m. ob 3'30 popoldne priredi šolska mladina iz Oseka, veliko javno veselico z zelo bogatim vzporedom. Na vzporedju je petje, samo in dvogovori, deklamacije, razne veseligrice, med temi tudi Ribičič-Youk vesela igra v 3. dejanjih »Vražje«. Čisti dobiček je namenjen nakupu šolskih potrebščin ubožnim učencem. Kdor želi preživeti par veselih uric med mašimi malčki, naj prihiti ta dan v Osek, ne bo mu žal. K obilni udeležbi vabi vodstvo!

d. Goriški godbeni krožek se v prvi vrsti najtopleje zahvaljuje vsem onim dobrotnikom, ki so darovali za godala in za godbene potrebščine. — Navdušenje za umetno glasbo raste čimdalje bolj. Učenci so imeli dva meseca pouk v teoriji. Namen godbenega krožka je, gojiti umetno in resno glasbo sodelujoč pri prireditvah.

Krožek izključuje ples ter se bo bavil le z resnimi skladbami. — Ker je med učenci mnogo ubogih učencev, ki si ne morejo kupiti godala, se godbeni krožek najtopleje priporoča širši javnosti, kakor tudi denarnim zavodom, zadrugam, premožnim, in častiti duhovščini, da darujejo po močeh za velekulturno delo. — Godbeni krožek ima pravila že v tisku ter jih v kratkem da v odobritev oblasti. — Dva goriška gospoda italijanske narodnosti sta darovala za naš krožek 200 lir, priporoča se za zgled tudi Slovincem. — Do sedaj je darov za 1096 lir. — Naslov za darove: Pripravljalni odbor Slovensko Alojzijevišče, Via Ponte Isonzo št. 9, Gorica.

d Prosvetno društvo »Soča« v Oslavju, ki se je ustanovilo v tekočem letu, bo imelo 20. avgusta svojo prvo prireditev. To bo prva ljudska veselica ki se bo vršila v Oslavju, odkar tamburamo. Podrobni program priobčimo pravočasno.

Odbor

VSI V KOJSKO na veselico združeno z bimbolo, kateri priredi društveni »Vodovod« pod vaško lipo dne 30. julija t. l. **BRALNO IN PEVSKO DRUŠTVO »OZELJAN«.**

priredi dne 6. avgusta t. l. veliko narodno veselico v Ozeljanu na prostem. Prosi se sosedna društva, da bi ta dan ne prirejala drugih veselic.

Vspored se objavi pozneje.

PEVSKO-BRALNO DRUŠTVO »OREL«,

na Trnovem pri Gorici, priredi dne 6. avgusta 1922 veselico. Na vsopredju so petje in igre, s sodelovanjem tamburaškega zbora iz Šempasa.

Predsednik: Revčič.

BATUJE:

V nedeljo dne 30. t. m. ob 4. popoldne priredi tukajšnje slov. zobrazevalno društvo veselico. Poleg narodnih pesmi se vprizori prvičkrat na Goriškem dramski nastopi pripovedka v 5 dejanjih »Martin Krpan«. Nastopi 30 oseb v raznih pestrih krajih, starinskih in turških. V vseh bližnjih vaseh komaj čakajo da bodo videli z očmi, kar so nekaj brali. Kdo se ne spominja močnega Krpana in njegove žilave suhe kobilice? K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

G. S. O. v Gorici naznanja da priredi »Slov. plan. društvo« v Vipavi, kakor že objavljeno, običajni CM izlet na Nanos dne 29. in 30. t. m. Izletni prostor isti kot lanskoleto t. j. 20 minut nad cerkvico sv. Hironima.

Skupni odhod z vodnikom iz Vipave gostilna Hrovatin ob 19. uri iz Št. Vida gostilna Rudolf ob 19'30 iz Razdrtega gostilna F. Kavčič ob 20. uri.

Člani G. S. O., ki se nameravajo udeležiti tega izleta naj se vpišejo v prijavnico v kavarni do 28. t. m.

VABILO

k

REDNEMU OBČNEMU ZBORU : »Kmečke hranilnice in posojilnice v Šempolaju« reg. zadr. z neomejeno zavezo, ki bo dne 6. avgusta 1922. ob 10. uri dopoldne v vikarišču z sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev letnih računov za l. 1920-1921.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

PRVA NARODNA JED

so bile že pred vojno testenine »Pekate« in kakor vse e kaže je kmalu ne bo hiše med našim ljudstvom, kjer jih nebi uživali

Marija Jug

Anton Jug

poročena

Solkani 26. julija 1922.

PREKLIC IN IZJAVA.*)

Podpisani tem potom izjavljam, da za moja dva sina Franca in Josipa Krkoč ne plačam odslej nobenega dolga več. Obenem svarim, da nihče naj ne kupuje nič od njih, ker nimata pravice prodajati nič od mojega premoženja.

Ivan Krkoč,

Preserje št. 263 p. Rihenberg.

×

IZJAVA.*)

Podpisani bivši voditelj godbe v Slivnem pri Nabrežini, tem potom javno opozarjam one Mavhinjce, ki jim je bila ta godba trn v peti, in ki so z pomočjo grdo izmišljenih obrekovanj napram moji osebi, dosegli, da mi je oblastvo društvo razpustilo, naj iz strahu, da bi isto spet oživelo, ne nadaljujejo svojih necednosti, ker drugače bom primoran v obrambo svoje časti zahtevati dokazov pred sodnijo.

Slivno, 20. VII.

JOSIP KRALJ,

×

»Zavarovalne družbe«. Assicurazioni generali, Adriatica, Fondiaria & Vzemena, Mutua nazionale in nekatere druge so sklenile radi preoblih požarov sprejemati zavarovanja stavb s slamo kritih in premičnih v njih le pod pogojem, da izplačajo za slučaj požara le ¾ požarne škode; ostalo ¼ pa mora zavarovanec trpeti sam.

Brezimenega dopisnika v »Delu« št. 139 v dopisu iz Sovodeni, ki pobalinski odgovarja na moj članek v »Zadrugarju«, imenujem nesramnega lažnjivca, podleža, obrekovalca, trapastega domiljavca ter ga pozivam, da stopi odkrito na dan, da si to duševno pokveko malo bliže ogledam.

Sovodnje, 20. 7. 1922.

Ž. Vižintin.

*) Za članke pod tem naslovom je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor zahteva zakon.

NAZNANILO.

Podpisani naznaniam slav. občinstvu, da sem se preselil s svojo ključavničarsko in mehanično delavnico iz Via Ascoli št. 7 v lastno hišo Via Vetturini št. 7 zraven »Goriške Straže«. Ob enem se priporočam za obila naročila.

E Vovk

ključavničarski mojster in mehanik.

D. or IVAN MANZINI

zdravnik - kirurg

je otvoril ambulatorij v Gorici — Via Rastello 30/I. Sprejema od 11. do 12.

Zastonj

se mučite in iščete po ceni in dobro moko. otrobi, oves ter drugo specerijsko in kolonialno blago ako niste še poskusili pri

J. Lenassi-ju

na Solkanski cesti v neposredni bližini severnega kolodvora. Vsak dan sveža sir kova moka. — Pristni istrski tropinovec (žganje) vedno v zalogi.

Na novo razširjeno skladišče.

MLADE KOZICE so na prodaj po nizki ceni. — Via Boschetto 25, Gorica.

ISČE SE pridno kuharico zmožno tudi italj. jezika. Več pove uprava lista.

ZAHVALA

Globoko ginjeni vsled mnogih dokazov srčnega sočutja v času dolgotrajne bolezni kakor o priliki pogreba naše ljubljene matere, stare matere, tete in tašče gospe

Ane Faigeli roj. Oblak,

ki je preminula v nedeljo dne 23. t. m. se tem potom najsrčneje zahvaljujemo vsem onim prijateljem in znancem, ki so spremili pokojnico na zadnji poti, posebno onim iz daljnega Šempasa. Bog vsem stotero povrni!

Pevma pri Gorici, dne 25. julija 1922.

Žalujoči ostali.

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke

:: V GORICI, ::

Corso Verdi „Trgovski Dom.“

**** Telefon št. 50. ****

Brzojavni naslov:
Ljubljanska banka.

Delniška glavica
SHS kron
50 MILIJONOV. **CENTRALA:** LJUBLJANA. Rezerva SHS kron 45 MILIJONOV.

PODRUŽNICE: Brežice, Borovlje, Celovec, Celje, Maribor, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Obrestaje vloge na knjižice po 4%. Na daljšo odpoved vezane vloge po dogovoru.

Nakup in prodaja vsakovrstnega tujega denarja. — Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantnejše.

Uradne ure za občinstvo 8¹/₂—12 in od 3—5

Ob sobotah popoldne, ob nedeljah in praznikih se ne uraduje

Adria Sandali so najprimernejše obuvalo v dnevnih vročine.

Adria Sandali presegajo v ličnosti in trpežnosti vse druge kovrsne izdelke.

Adria Sandali so najcenejše obuvalo.

Adria čevlji za turiste, damski in moški dvojno šivani, z dvojnimi podplatom, okovani z žebji planinčarji, nepremočljivi.

Adria čevlji vseh vrst za vsak slani in starost v raznih oblikah in barvah, trepežno in lično izdelani, po navadnem in novejšem običaju. — Usnje najboljšje.

Izdeluje edino domače združno industrijsko podjetje te stroke.

ČEVLJARSKA ZADRUGA v MIRNU pri Gorici.

Lastne prodajalne:

GORICA Corso Verdi 32 v hiši Centralne posojilnice (nižje ljudskega vrta - desno).

TRST Via Rettori 1, blizu magistrata.

Razpošilja se na malo in veliko tudi iz tovarne v Mirnu.

Olleschau

najboljši cigaretni papir

Zaloga v

Knjigarni „Kaf. Tiskov. Društva“ v GORICI. :-:

Krojači! Nudi se Vam prilika izvežbati se popolnoma v krojenju. Kje pove uprava »Goriške Straže«.

POZOR RAZPRODAJALCI! Lastna izdelovalnica sladščič, canditov (cidele) prve vrste in na izbero po najnižjih cenah ter brez konkurence.

AVGUST KOZMA — Travnik 10.

Gostina pri „BELEM ZAJCU“ v GORICI

Shajališče okoličanov in meščanov.

Postrežba s svežimi domačimi mrzlimi in gorkimi jedili ter z izvrstnim vipavcem, bricem, teranom in zelencem

Za obilen obisk se priporoča JOS. MOLAR Hunska ulica restavrater.

Na razpolago je tudi hlev za konje in sbrambo koles.

»PRVA KMEČKA GOSPODARSKA ZADRUGA« v Selu na Vipavskem, pošta Črnič, ima v zalogi okrog 500 hl. 11-12% naravnega domačega belega vina. — Cene zmerne!

PO NAJVIŠIH CENAH KUPUJE srebrne krone in goldinarje. — Kupuje tudi staro zlato.

Josip Žigon, zlatar
Gorica, Rašteli 8.

Pozor mizarji! Pozor trgovci pohištva! Prva goriška tovarna ogledal in kristalov **Tvrđka**

NARDINI, WEIGENSAMER & COMP.
GORICA ulica XXIV Maggio št. 14
— — — (tik sodišča). — — —

Izdelovanje ogledal. — Brušenje kristalov. — Dekoracije kristalov. — Umetno izdelovanje oken vezanih v svincu in medenini

Popravila po konkurenčnih cenah. Velika zaloga raznovrstnega stekla. Glavni zastopnik za Gorico in okolico/

Srečko Pušenjak.

NA DEBELO! NA DROBNO!

Uradnika

ali uradnico išče zavarovalnica L'Union« v Gorici Via Bertolini 10. Zahteva se popolno znanje slovenskega in italijanskega jezika in dovršenost v strojepisju.

Velika zaloga čevljev „Moderno“ :-: (Calzaturificio „Moderno“) :-:

Rašteli št. 34.

Kje dobim vojaške čevlje najbolj po ceni? — Pri VUKU v Raštelu; on ima največjo zalogo iz najboljšik tovaren, ročno delo in cene najnižje,

Sprejema tudi vsa naročila in popravila.

Teod. Hribar (nasl.) - Gorica

Corso Verdi 32 (hiša Centr. Posojilnica)

Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne **Regenchart & Rymann**, vsakovrstno blago za poročence, kakor tudi velika izbira moškega in ženskega sukna.

Blago solidno!

Cene zmerne!

Naznanilo.

Naznanjam slav. občinstvu, da sem otvoril v Raštelu št. 34 (prej t. t. Krajn. desno) prodajalno čevljev lastnega izdelka, od priproste do najfinejše vrste vse ročno deo.

Sprejemam naročila po meri in po pravila. Cene, — ker lastni izdelek najnižje.

Za obilen obisk se priporoča

Andrej Čotar.

RADI ODPOTOVANJA prodam pohištvo (mobiljo) dveh sob in dveh kuhinj z vso pripravo; dalje: stenko uro, 21 raznih pravih rogov ter razne lovske slike. Podgora št. 232 (hiša Gregorič.)

»MIR«

Glavna vzajemna zavarovalna družba proti požaru in drugim.

Zavaruje pod najugodnejšimi pogoji. Glavna agencija se nahaja v Gorici — ulica Morelli št. 16.

Podagencije:

Vrtojba — Gosp. Podberšič Franc. Gorica — Gosp. Kleinšek Franc. — Vija Bagni 2.

Vel. Žablje 101 — Gosp. Štokel Rudolf. Cerčno — Gosp. Bras Anton.

Podgora — Gosp. Makuc Anton. N. B. Še pozivlja občinstvo, da zahteva od vsakega agenta naše družbe po trditilni list, da ima res pravico delati za to družbo.

ODDA SE V NAJEM

soba in kuhinja za dve osebi. Naslov: Rudeča hiša št. 4.

FOTOGRAFSKI PRAKTIKANT

iz boljše družine se sprejme takoj. Fotograf Jerkič Corso Verdi 36.

APNO.

Po najnižjih cenah prodajam živo apno. Na željo kupca pripeljem tudi na dom.

Andrej Rijavec

Trnovo pri Gorici št. 1.

AMBULATORIJ

za spolne, sifilitične, kožne in otroške bolezni

D. RA G. & A. DE LEO

Specialista spopolnjena na pariški kliniki

Moderno zdravljenje sifilitične bolezni, zoženja in vnetja cervikalne kapavca.

Preizkušnja krvi za ugotovitev sifilitičnih okuženj.

Sprejemata od 10 do 12 in od 14 do 17.

GORICA, Piazza Nicolò Tommaseo (Piazzutta) N. 5

Županstvo Anho. v.

Št. 699-22.

Razglas.

Od 15. julija naprej za dobo 30. dni je na vpogled v občinski pisarni v Anho v imenik oseb, katere so pridobile italijansko državljanstvo po polnem pravu in so pristojne v občino Anho. v.

V gori omenjeni dobi je tedaj predložiti civilnemu komisariatu v Gorici morebitne zahteve za vpis v slučaju opustitve ali za izbris neopravičenega vpisa.

V prvem slučaju naj se predloži družinski list.

Anho v. dne 14. julija 1922.

Župan: Tinta.

PRODA se obnovljena hiša s koncesijo gostilne. F. Breitenschel, Via Trieste 95.